

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Duo festa impediunt matrimonij celebrat[i]o[n]em

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

igitur. Quomodo nota est de se. et sicut malorum. Ad hoc dubium respondetur. quod in matrimonio
sunt duo. scilicet essentialia et accidentalia. essentialia sunt materia et forma. materia est pro
na. forma pro est unio animarum. idivisibilis. et talia impediunt matrimonium. Sed acciden
tia sunt nobilitas et divitiae. et talia non impediunt matrimonium. Sed tunc ad rationes pos
sit dici. quod de nobilitate dupliciter loquimur. uno modo capimus nobilitatem per subiecto
nobilitatis. hoc impedit matrimonium. ubi gratia. si credere me habere cum persona nobi
li. et tunc est ignobilis. hoc impedit matrimonium. et hoc probatur ratione prima. Si autem loquimur
de nobilitate accidentali subiecti. hoc non impedit matrimonium. et hoc probatur ratione tertia.

.i. deputata rpa .i. dant .i. i. qd s^c matrimonij

Tempora certa patent quibus hoc liceat celebrari

.i. necessarium .i. p aliquo usus

Et tibi non opus est aliquo scripto referari

.i. repies s^c casus .i. non debito processu

Invenies plures quibus non ordine recto

.i. matrimonij subdividimus s^c casus

Casus coniugij nunc nos distinguimus hos sic

s^c vir .i. mortue mulieris .i. paratela

Tu de defuncte mulieris sanguine nullam

.i. mulieris .i. accipias. s^c ducat viri de progenie viri sui mortui

Uxorem ducas. e converso nec et illa

¶ Nunc autem ostenditur in quibus partibus ante licitum sit celebrare matrimonium. Et dicitur
dicit illa pars in duas partes. primo facit quod dicitur. 2° excusat se de quibus insufficientia.
ibi (Invenies plures) primo dicitur sic. quod sponsalia possunt fieri omni tempore anni. solennitas autem
nuptiarum et copula carnalis in certis temporibus prohibentur. primo tempus prohibetur est ab
adventu domini usque ad octavam epiphanie. secundum est a quadragesima usque ad octavam
trinitatis. In omnibus alijs temporibus possunt fieri solennitates nuptiarum. imo persone que sunt
matrimonialis sunt hijs temporibus debet esse casta. Et dicitur ulterius. (Et tibi non opus
est) volens tantum quod ista tempora in nullo scripto referari debent. Ratio est. quia ista tempora
infringuntur. quia in lxx. et in adventu domini mulieres sunt solennitates matrimonij.
quod tamen de iure non debet fieri. et quia illa tempora infringuntur. Et autem hic notandum expli
cat ista festa. Et subdit alium casum dicens. si uxor alicuius mortua talis alia non
debet ducere de stirpe prime uxoris. sed alienam. sic e converso si vir mortuus mulierem
non debet alique ducere de stirpe prime uxoris. **¶** Circa hanc notandum ista festi
sta hic enumerata impediunt matrimonium. sed non dirimunt tractum. et licet hijs
temporibus solennitas fieri non debet. tamen si sit matrimonium equum bene debet servari et non rumpi
sive dirimi. **¶** Secundo notandum. quod istis temporibus non possunt matrimonij attentari
intelligitur dupliciter. uno modo quantum ad matrimoniale tractum. alio modo quantum ad so
lennitates nuptiarum. primo modo possunt fieri singulis temporibus. sed secundo modo non. Ratio
est. quia solennitates nuptiarum impediunt homines in devoto. sed quia istis temporibus homines
magis debent devoti et ad servitium dei preparari quam alijs temporibus. Et hinc solennita
tes prohibentur. et non solum solennitates nuptiarum. sed etiam matrimoniales.

¶ Tercio notandum. quantum tempore sit tractum matrimonij si stabit. siue sit tempus in
terdictis et sacris siue non. nisi aliquando legitima processerit propter quam stare non potest.
Unde sequitur quod tempore necessitatis si coniugium potest celebrari. siue temporibus interdicitis. siue
non. Nam ponatur quod inter aliquem masculum et puellam facta essent sponsalia et ipse

Summula Raymūdi.

nō possz se abstinere in rpbz illis nisi cū v̄gine sua p̄cūteret. tales p̄nt cele
brare matrimoniu cū p̄sensu superioris p̄pter scandalū z opprobriū euitā dūz
Quarto notādū. sup̄ius dictū est q̄ p̄ditio est sc̄ds casus impediēs
matrimoniu p̄rahendū z dirimēs p̄tractū. Pro q̄ sciendū. q̄ p̄ditio est du
plex. q̄dā licita z possibilis. alia est illicita z impossibilis. Prima p̄ditio iſ
pedit matrimoniu. v̄bi gr̄a. si aliq̄s vult p̄rahere cū aliq̄ z dr̄. ego accip̄ā
te in vxorē si dederis mihi centū marcas. vel sic. ego ducā te in vxorē si pla
ceat meis parētibz. mō si talis pecuniā p̄missā nō dat. vel si recedit a p̄o
missio illud impedit matrimoniu p̄rahendū. sed si p̄secuta est copula car
nalis tūc talis p̄ditio nō impedit matrimoniu p̄rahendū. Sic s̄tr̄ in illo
casu q̄n dico. si parentibz meis placeat. tūc ibi nō est matrimoniu. sed spons
salia rumpitur p̄ p̄ditōem licitā z possibilem. Alia est p̄ditio illicita z im
possibilis. z est duplex. vel em̄ est inter verū matrimoniu vel nō. si non. tūc
talis p̄ditio nō impedit matrimoniu. v̄bi gr̄a q̄n dico. ego accip̄ā te in vxo
rem si dederis mihi aureū montē. ista p̄ditio est illicita z impossibilis z nō
dirimit matrimoniu iā p̄tractū nec ipedit p̄rahendū. Alia est p̄ditio illi
cita p̄tra verū matrimoniu. v̄bi gr̄a q̄n dico. ego accip̄āz te in vxorē si ad
mittere velis multos amatores p̄pter pecuniā. z illud impedit matrimo
niu p̄rahendū nō subsequuta copula carnali. sed si subsequuta est copula
carnalis tūc nō impedit matrimoniu p̄rahendū nec dirimit p̄tractū

Ultimo notādū q̄ circa matrimoniu non dz aliud fieri siue exerceri
nisi qd̄ licitū est. z qd̄ nō ē p̄tra statuta romane eccle. sic q̄ amic⁹ nō sumat
et⁹ amicā. q̄ si hoc fieret tūc inter virū z mulierē deberet celebrari diuortiu
qd̄ nō est dōm. z h̄ in q̄tū se legitime ducūt in thoro legitimo. Et h̄ mḡ
manifeste innuit in textu v̄bi vult q̄ null⁹ viroz dz ducere aliquā mulierē
de stirpe siue p̄sanguinitate siue mulieris mortue. sed dz ducere mulierem
alienā. i. mulierē de aliena p̄gentē. z sic eodē mō mulier faciet si vir eius trā
sit in viā carnis vniuerse. z hoc t̄git autor ibi (nec illa virum)

⁹ aliq̄s .i. in loco secreto ⁹ in m̄imoniū

Si vir in occulto solus ducat mulierem

⁹ p̄ v̄ba .i. votū despōsatiōis p̄mittat

Et de presenti sponsalis pactio fiat

.i. p̄dictio ⁹ amboz .i. sequit

Copula carnalis si consensum comitetur

⁹ mulier ⁹ oipotēti .i. vxor

Hec coram domino sua coniunx esse probatur.

⁹ mulierē .i. testimonio. ⁹ tal vir. i. decipe

Hanc quia teste caret. si defraudare laborat

.i. captiēdo. i. aliā mulierē. i. in facie eccle. i. corā plo

Ducendo reliquam solenniter et manifeste

.i. admittit .i. xp̄ianitas. ⁹ vir ⁹ muliere

Sustinet ecclesia q̄ et ille recedit ab illa

.i. trāsibit ⁹ suis. ⁹ redēptōis. i. illusor. i. ad eternas dānatōes

Ibit pro meritis sine spe deceptor ad oculos